

Spelprinciper i anfallsspel

Syftet med detta dokument är att beskriva grundprinciperna för hur vi vill spela anfallsspel i föreningen. Principerna ska hjälpa tränare och spelare att ha en gemensam bild av hur vi vill uppträda när vi har boll.

Grundförutsättningar

I anfallsspel ska laget sträva efter att skapa spelbredd, spelbarhet, speldjup och bra spelavstånd. Dessa principer gör att laget kan behålla bollen, flytta motståndaren och skapa målchanser.

Spelbredd Spelbredd innebär att laget använder hela planens bredd i anfallsspelet. Spelare på kanterna ska ge laget bredd genom att placera sig nära sidlinjerna. Detta gör det svårare för motståndaren att försvara centralt och skapar större ytor att spela i.

Spelbarhet Spelbarhet innebär att spelare hela tiden ska erbjuda passningsalternativ till bollhållaren. Spelare ska skapa vinklar och positionera sig så att bollhållaren har flera alternativ. Spelbarhet kräver rörelse, kommunikation och rätt kroppsställning.

Speldjup Speldjup innebär att laget hotar framåt i planen. Det kan ske genom löpningar bakom motståndarnas backlinje, positionering i ytor framåt eller genom att laget kan spela bollen framåt. Speldjup gör att motståndaren måste försvara större ytor.

Spelavstånd Spelavstånd innebär att avståndet mellan spelare ska vara anpassat så att passningar kan slås med bra kvalitet och tempo. Spelare ska inte stå för nära varandra och inte för långt ifrån varandra. Rätt spelavstånd gör att laget kan spela snabbt och behålla boll under press.

Grundtanke i anfallsspel När vi har boll ska vi sträva efter att göra planen stor i anfallsspel, skapa passningsalternativ runt bollhållaren, hota framåt och hålla avstånd som gör det möjligt att spela med tempo.

Spelarna ska kunna dem 4 s:

Spelbarhet
Spelbredd
Speldjup
Spelavstånd

Det är viktigt att vi lär spelarna dessa principer från tidig ålder eftersom de utgör grunden för lagets spelsätt och spelarutveckling. Genom att arbeta med spelbredd, spelbarhet, speldjup och spelavstånd i träning och match får spelarna en bättre förståelse för hur fotboll ska spelas som lag. När spelare lär sig dessa principer tidigt blir det lättare att utveckla spelförståelse, fatta bättre beslut i matchsituationer och anpassa sig till högre nivåer över tid. Målet är att skapa spelare som förstår spelet, kan samarbeta med lagkamrater och kan fatta rätt beslut i olika matchsituationer.

Det är viktigt att dessa principer tränas regelbundet och inte bara tas upp i matchgenomgångar. Tränare ska aktivt arbeta med spelbredd, spelbarhet, speldjup och spelavstånd i övningar, spelmoment och matchspel. Spelare ska få tydlig feedback och hjälp att förstå när principerna fungerar bra och när de behöver justeras

Målet är att skapa spelare som förstår spelet, kan fatta egna beslut och kan spela fotboll tillsammans med andra på ett effektivt sätt.

Aktiva anfallsprinciper

I anfallsspel ska laget arbeta utifrån aktiva anfallsprinciper som hjälper laget att skapa målchanser och bryta ner motståndarens försvar. Dessa principer ska finnas med i träning, spelövningar och matchspel och ska läras ut stegvis utifrån spelarnas ålder och nivå.

Penetration (Genombrott) Penetration innebär att laget försöker spela förbi motståndarens lagdelar genom passningar, dribblingar eller löpningar. Det kan till exempel vara djupledspassningar, väggspel, genombrottslöpningar eller individuella genombrott. Målet är att ta sig framåt i planen och hota motståndarnas mål.

Rörelse och mobilitet Rörelse innebär att spelare hela tiden arbetar utan boll för att skapa ytor åt sig själv och sina lagkamrater. Löpningar utan boll gör det svårare för motståndare att försvara och skapar fler passningsalternativ. Rörelse ska ske med syfte, till exempel för att bli spelbar, skapa yta åt lagkamrat eller hota i djupled.

Stöd (Support) Bollhållaren ska alltid ha understöd. Spelare nära bollhållaren ska skapa passningsalternativ bakåt eller i sidled om spel framåt inte är möjligt. Stöd gör att laget kan behålla boll, spela ur press och bygga upp nya anfall.

Spelvändning Spelvändning innebär att snabbt flytta bollen från en sida av planen till den andra för att utnyttja ytor när motståndarna inte hunnit flytta över laget. Spelvändning kan ske via mittfält, backlinje eller genom längre passningar.

Innovation och kreativitet Innovation och kreativitet innebär att spelare använder individuella färdigheter för att bryta mönster och överraska motståndare. Det kan vara dribblingar, oväntade passningar eller snabba kombinationer. Kreativitet ska uppmuntras när den sker med rätt beslut och i rätt situation.

Arbetssätt och metodik

För att omsätta principerna i praktiken fokuserar tränare ofta på:

- **Rättvänd spelare:** Att prioritera passningar till medspelare som har blicken mot motståndarnas mål.
- **Numerärt överläge:** Att genom samarbete skapa 2-mot-1-situationer på specifika delar av planen.
- **Spelvändningar:** Att snabbt flytta bollen från en tätbefolkad sida av planen till den andra sidan där det finns mer yta.

För fördjupning rekommenderas Svenska Fotbollförbundets spelarutbildningsplan som ger detaljerade instruktioner för olika åldersgrupper.

Koppling mellan spelprinciper och aktiva anfallsprinciper

Spelbredd, spelbarhet, speldjup och spelavstånd skapar lagets grundstruktur i anfallsspelet. De aktiva anfallsprinciperna beskriver hur laget ska agera inom denna struktur för att skapa målchanser och bryta ner motståndarnas försvar.

Spelbredd skapar ytor i planen och gör det möjligt att genomföra spelvändningar och genombrott. Spelbarhet gör att bollhållaren alltid har alternativ och möjliggör stödspel samt fortsatt anfallsuppbyggnad. Speldjup skapar hot framåt i planen och ger möjligheter till

penetration genom passningar och löpningar bakom motståndarnas lagdelar. Spelavstånd gör att laget kan spela med tempo, behålla boll och genomföra kombinationsspel.

När dessa grundprinciper kombineras med rörelse, stödspel, spelvändning, penetration och kreativitet får laget ett anfallsspel som både är strukturerat och flexibelt. Målet är att skapa ett lag som kan kontrollera spelet, skapa målchanser och anpassa sig efter olika matchsituationer.

Davud Zubovic

Ungdomsansvarig
Bosnien Hercegovinas SK